

Dziękuję za Twoją cierpliwość.

Felieton do lekcji Szkoły Sobotniej na 30 stycznia 2010

Często jestem skrępowany, gdy ktoś mówi do mnie: „Dziękuję za twoją cierpliwość”. Zazwyczaj oznacza to, że mam wiele powodów do tego, aby być niecierpliwym i że w jakiś sposób muszę okazać cierpliwość, podczas gdy wcale nie mam na to ochoty. Kiedy stoję czasami w długiej kolejce wynikającej z niekompetencji sprzedawcy, staję się niecierpliwym. Kto by nie stracił cierpliwości? Czy niecierpliwość w obliczu niesprawiedliwości jest dobrą rzeczą?

Kiedy apostoł Paweł mówi na temat cierpliwości (*makrothumia*) jako jednego z owoców Ducha, ma na myśli coś całkiem innego niż ciche czekanie, gdy chciałoby się ruszyć w drogę. Apostoł rozumie przez to pojęcie, że Duch wytwarza w nas wytrwałość i koncentrację na danej sprawie. Cierpliwi ludzie wytrwale robią to, co jest dobre i sprawiedliwe tak długo, aż dokończą, co zamierzają wykonać. Aby tego dokonać są skoncentrowani. Nie można ich oderwać od ich głównych przekonań i celów.

Jeden ze starożytnych pisarzy napisał kiedyś, że kluczem do sukcesu Rzymian była ich „polityka i cierpliwość”. Przez cierpliwość, autor ten rozumiał, rzymską cierpliwość w dążeniu do zwycięstwa, ale nigdy w czynieniu pokoju w chwili porażki.

Inny przykład możemy znaleźć w życiu Abrahama. Pan Bóg obiecał jemu syna, a on cierpliwie czekał, według Hbr 6, 15 aż otrzymał to, co zostało mu obiecanie. Możemy dyskutować, czy można powiedzieć, że Abraham w ogóle był cierpliwym; przecież to on zaakceptował pomysł Sary na kontrakt z Hagar, co skończyło się narodzeniem Ismaela. Nie wolno jednak przeoczyć faktu, że nawet w swoim romansie z Hagar miał zaufanie do Pana Boga, że da mu syna. Mimo wszystko Abraham był skoncentrowany na Bożej obietnicy.

Inny przykład definicji takiego „wytrwałego skoncentrowania” pochodzi od słynnego starożytnego chrześcijańskiego kaznodziei Jana Chryzostoma, który definiował cierpliwość jako: „ducha, który mógłby się rewanżować gdyby chciał, ale całkowicie odmawia takiego postępowania”. Świat grecko - rzymski nie patrzył na ten rodzaj cierpliwość z podziwem. Faktycznie w tamtej kulturze taka postawa była pogardzana. William Barclay kontrastuje chrześcijańską cechę cierpliwości z jedną z greckich wartości jaką była *megalopsychia*, która odrzucała tolerowanie jakiegokolwiek zniewagi czy obrazy.

Chrześcijańska cierpliwość, która nigdy nie szuka rewanżu, czyni tak, ponieważ jest tak bardzo skoncentrowana na pomyślności drugiej osoby, że nie może tolerować idei krzywdzenia tej osoby. Jest to z całą pewnością powód, dla którego apostoł Paweł umieścił cierpliwość na pierwszym miejscu w swoim katalogu cech, które charakteryzują miłość (1Kor 13,4).

Kilka lat temu opisano historię młodej kobiety, która tuż po ślubie doznała ciężkiego uszkodzenia mózgu w wyniku bardzo poważnego wypadku samochodowego. Po tygodniach przeżytych w śpiączce stopniowo wracała do świadomości, wkrótce jednak okazało się, że jej pamięć dotycząca ostatnich wydarzeń w jej życiu została wymazana. Rozpoznawała swoich rodziców, ale kiedy jej mąż wszedł do pokoju zapytała, „Kim on jest?” Ignorowała go i odrzucała jego próby, zbliżenia się do niej. W końcu zaakceptowała fakt, że poślubiła tego człowieka, ale było jasne, że nie miała żadnych wspomnień z ich wspólnej historii. Mąż musiał wykazać się cierpliwością. Był jej oddany, troszczył się o nią w czasie jej powrotu do zdrowia i w końcu zabrał ją do domu - do miejsca, które udekorowała w swoim własnym, unikalnym stylu. Życie było dla nich trudne, ponieważ musieli ponownie się poznać. Pomoc psychologa pomogła im przetrwać trudne chwile. Ponieważ mąż był oddany swojej żonie w „chorobie i zdrowiu”, pozostał wierny w tej relacji mimo trudności i przeszkód, jakie musiał przetrwać.

W Starym Testamencie ten rodzaj cierpliwości jest nazywany „długim cierpieniem”. Jest to jedna z głównych cech charakterystycznych Pana Boga. On nie rewanżuje się na tych, którzy Go znieważają lub ignorują. Wychodzi raczej w miłości na przeciw każdego swojego dziecka.

Język grecki posiada jeszcze inne, bardziej interesujące słowo określające cierpliwość – *hypomone*. W przeciwieństwie do *makrotymia*, którą pogardzali, Grecy postrzegali *hypomone*, jako wielką cnotę, ponieważ określa ona odważną wytrwałość, która pokonuje zło.

Ta wartość nie jest pasywną cechą, zakłada bowiem aktywny sprzeciw w stosunku do wrogich mocy. Taką cechą posiadał zraniony żołnierz, który znosi ból i nadal walczy z wrogiem. Takie określenie służyło również do opisanie zdolności rośliny do przeżycia w trudnych i niekorzystnych warunkach. Określało również człowieka, który ceni honor bardziej niż cokolwiek innego i przeciwstawia się zdecydowanie tym, którzy chcieliby przekonać go, aby działał niegodnie.

Krótko mówiąc jest to „stałość” w obliczu nacisku, aby ulegać. W greckiej koncepcji nie oznaczało to gwarancji zwycięstwa czy zdobycia. Niezłomność w obliczu zła była podziwiana, bez względu na to czy się zwycięży, czy nie.

W Starym i Nowym Testamencie również występuje słowo cierpliwość. Podstawą dla biblijnej koncepcji cierpliwego wytrwania jest **obietnica**. Ludzie, którzy cierpliwie przeżywają doświadczenie, prześladowanie czy opozycję, wiedzą, że jest obietnica, według której obecne cierpienie się zakończy; istnieje pewność, że zło zostanie pokonane i sprawiedliwość będzie triumfować.

Biblijna perspektywa nigdy nie oddziela obietnicy od dawcy obietnicy. Cierpliwie trwamy z pewną nadzieją, że Pan Bóg dotrzymaną swoją obietnicę i wybawi nas.

Grecka koncepcja cierpliwości zakładała wewnętrzną siłę duszy, dzięki której można było przetrwać ciężkie czasy. Taką cechą można było uzyskać przez zdyscyplinowane szkolenie woli. W przeciwieństwie do tego, Stary Testament określa cierpliwe trwanie, jako postawę skierowaną na zewnątrz, w stronę Boga. Pokazuje ufne oczekiwanie na Bożą interwencję. Autor psalmu zwywa nas do „czekania na Pana” (zob. Ps 33,20; 37,7).

Tego rodzaju cierpliwość posiada szczególne znaczenie dla nas, ponieważ Stary Testament spogląda w przyszłość. Lud Boży cierpi i jest prześladowany w teraźniejszości jednak w pewnym momencie w przyszłości Pan Bóg zainterweniuje. Ci, którzy cierpliwie czekali na Boga, aby spełnił swoją obietnicę w przyszłości będą wybawieni (Dn 12,12). Stary Testament nie koncentruje się ani na wrogich oponentach, ani na wewnętrznej sile sprzeciwu, ale na płomiennej nadziei.

Pan Jezus jest przykładem takiej cierpliwości. List do Hebrajczyków mówi nam, że Pan Jezus okazywał ten rodzaj cierpliwości, kiedy poszedł na krzyż (12,2). Cierpliwie wytrwał opozycję ze strony grzesznego człowieka. Jego cierpliwość z pewnością nie była pasywna. Kiedy czytamy sprawozdanie z Jego cierpienia i śmierci, mamy poczucie, że to On kontrolował sytuację, a nie jego oprawcy. W ogrodzie, kiedy tłum przyszedł, aby go aresztować, On im ustąpił, chociaż nie musiał tego robić. W czasie procesu, to On decydował, kiedy mówić, a kiedy milczeć. W czasie rozprawy u Piłata powiedział mu, że jako sędzia nie posiada władzy gdyby mu ona nie była dana (Jn 19,11). Sprzeciwił się złu, które chciało złamać Jego ducha, sprzeciwił się aby odpowiadać z nienawiścią i gniewem, a na końcu zawołał w triumfie: „Wykonało się!”

Dlatego, jak mówi nam list do Hebrajczyków, Pan Jezus cierpliwie wytrwał krzyż, gardząc jego hańbą i siedzi obecnie po prawicy Boga. Potrafił przejść przez ukrzyżowanie, pozostać wierny i czysty do końca, ponieważ ufał w Bożą obietnicę wybawienia.

Księga Apokalipsy przepowiada czas wielkiego ucisku i cierpienia. Trzeci anioł z Apokalipsy 14 przekazuje poselstwo ostrzeżenia dla ziemi. Większość tłumaczeń kończy poselstwo trzeciego anioła na wersecie 11 – makabryczne ostrzeżenie, że ci, którzy otrzymają piętno bestii będą męczeni dzień i noc bez odpoczynku. Faktycznie, można słusznie założyć, że poselstwo trzeciego anioła obejmuje jeszcze werse 12 z jego wezwaniem do cierpliwego wytrwania ze strony tych, którzy przestrzegają Bożych przykazań i pozostają wierni Jezusowi. Czy może tak być, że poselstwo trzeciego anioła jest skierowane do świętych po to, aby ich zachęcić do pozostania cierpliwymi w ich zaufaniu w Bożą obietnicę wybawienia? Jednak ucisk nie przychodzi tylko w czasie końca. Dzisiaj, w czasie bolesnej straty i smutku, jesteśmy zachęceni, aby wytrwać i cierpliwie przeczekać, aby żyć na podstawie obietnic Wszechmocnego i skierować naszą nadzieję na Jego zdolności pokonania zła i śmierci.

Przeciwieństwem **cierpliwego wytrwania** nie jest niecierpliwość objawiająca się w stukaniu palcami, ale raczej poddanie się, rezygnacja w wyniku pokonania, wycofanie się ze wstydem, kapitulacja.

Owoc Ducha nie jest tego rodzaju tchórzliwością. Duch wytwarza w nas aktywny sprzeciw wobec zła, który pozostaje w nas nieporuszony aż do momentu zwycięstwa. Taka wytrwałość jest zbudowana na fakcie, że Ten, który wycierpiał krzyż, jest także Tym, który pokonał śmierć i który obiecał, że pewnego dnia już wkrótce powróci po swój własny lud.

Nie patrzymy ponuro w przyszłość czekając na koniec; oczekujemy raczej na przyszłość na podstawie obietnic Pana Jezusa. Możemy wszystko znieść – cierpliwie czekając – ponieważ wiemy, że cokolwiek znosimy w Jego imieniu będzie prowadzić nas do chwały.

DO PRZEMYŚLENIA

W jaki sposób możemy się stać bardziej cierpliwi?

1. **Stając się bardziej cierpliwi.** Czy cierpliwość posiada genetyczne uwarunkowanie? Czy jest możliwe, aby nawet najbardziej „napięta” osoba stała się bardziej cierpliwa? Czy pamięciowe opanowanie kluczowych tekstów na temat cierpliwości mogłoby pomóc?
2. **Dlaczego w chaotycznym, niedoskonałym świecie, niecierpliwość nie mogłaby być owocem Ducha?** Jeżeli spojrzemy na konkretne przypadki, to moglibyśmy postawić tezę, że bycie niecierpliwym jest boskim atrybutem, godnym naśladowania przez tych, którzy głęboko troszczą się o Boży honor i chwałę. Nasz podręcznik do Szkoły Sobotniej w części na środę proponuje tytuł „Cierpliwość ma swoje granice” wraz z przykładem z Rdz 6,3 jako tekstem kluczowym. Poniżej mamy listę „niecierpliwych” reakcji, które można by wykorzystać do postawienia tezy, że niecierpliwość jest cnotą w obliczu grzechu:
  - a. **Potop:** Rdz 6-9
  - b. **Sodoma i Gomora:** Rdz 18-19
  - c. **Achan:** Joz 7
  - d. **Saul i Amalekici:** 1Sm 15

- e. **Uzza i skrzynia przymierza:** 2Sm 6,6-11
- f. **Elizeusz i dwa niedźwiedzie:** 2Krl 2,23-24
- g. **Wypędzenie kupców ze świątyni:** (Mt, Mk Łk, Jn 2,13-16)
- h. **Ananiasz i Safira:** Dz 5.

3. **Przykłady cierpliwości.** Zarówno na podstawie Biblii jak i pism Ellen White można postawić mocną tezę na rzecz cierpliwości. Cierpliwość może mieć ograniczenia, jednak Biblia pokazuje, że człowiek posiada skłonności do przekraczania tych limitów raczej wcześniej niż później. Oto powód dla którego „gniew” (choć potwierdzony jako pobożny akt w Ep 4,25-27) jest wymieniony wśród uczynków ciała (Ga 5,20), a nie wśród cech, które charakteryzują owoc Ducha. Poniżej w Biblii znajduje się kilka przykładów, że Pan Bóg jest ponad wszystko cierpliwy, dlatego ci, którzy Go naśladować powinni iść za jego przykładem:

A. Stary Testament. Niektórzy ludzie są tak rozgniewani z powodu bezwstydnosci buntu człowieka, że są gotowi natychmiast zastosować wezwanie Ezechiela do oczyszczenia świętego miasta ze zła: „...Przejdź przez środek miasta, przez środek Jeruzalemu i uczyni znak na czole mężów, którzy wzdychają i jęczą nad wszystkimi obrzydliwościami popełnionymi w nim... Przejdźcie za nim przez miasto i zabijcie bez zmrżenia oka i nie litujcie się” (Ez 9,4-5). Mimo tego dwa najsłynniejsze przykłady „boskiej cierpliwości” również pochodzą ze ST: Wj 34,6 – „Panie, Boże miłosierny i łaskawy, nieskory do gniewu” (posiadający dużą cierpliwość). Jon 4,2 – „Dlatego pierwszym razem uciekłem do Tarszyszu, wiedziałem bowiem, że Ty jesteś Bogiem, łaskawym i miłosiernym, cierpliwym i pełnym łaski, który żałujesz nieszczęścia”.

B. Nowy Testament: Przypowieści Pana Jezusa na temat siewcy i wzrostu. Wiele przypowieści Pana Jezusa kończy się mocnymi słowami dotyczącymi sądu, jednak przypowieść o siewcy ilustruje znaczenie cierpliwości:

Siewca: (Mt 12,3-23; Mk 4,1-20; Łk 8,4-15. W tej przypowieści ziarno, które nie weszło reprezentuje ludzi, którym brakowało cierpliwości. Ziarno, które upadło na drogę zostało natychmiast pochwycone przez ptaki (całkowity brak cierpliwości). Ziarno, które upadło na skalistą glebę i w ciemnie również reprezentuje ludzi, którzy nie mają cierpliwości. Tylko dobre ziarno potrafiło się zakorzenić, urosnąć i przynieść owoc.

Ziarno, które wzrasta tajemniczo: Mk 4,26-29. W tej przypowieści, która pojawia się tylko u Marka, Pan Jezus naucza na temat znaczenia cierpliwego rozwoju.

Chwasty: Mt 13, 24-30.37-43. Ta przypowieść pojawia się tylko u Mateusza – wróg zasiał chwasty pomiędzy pszenicą i niektórzy pracownicy chcieli wyplewić chwasty. Gospodarz zabronił to czynić – jest cierpliwy.

4. **Ellen White na temat cierpliwości.** Interesujące jest stanowisko Ellen White w kontekście interpretacji przypowieści o siewcy i nasionach. W książce *Przypowieści Chrystusa* (wyd. rok 1900) Ellen White podkreślała bardziej naturalną interpretację tej przypowieści i zwracała uwagę na ważność cierpliwego czekania aż do odpowiedniego momentu. W swojej wcześniejszej publikacji pt *Spirit of Prophecy*, s.247-250 (wyd. rok 1877) w kontekście tej przypowieści skupiała uwagę na niemożliwości uniknięcia sądu oraz na ostatecznym rozstrzygnięciu jakie przynosi sąd. Ellen White w swoich późniejszych latach podkreślała współpracę z innymi chrześcijanami, zachęcając do współdziałania z nimi w tych punktach, w których się z nimi zgadzamy. W swoich wcześniejszych latach podzielała wczesną adwentystyczną opinię, aby koncentrować się na złe, które jest obecne w świecie, poszukując sposobów wezwania grzeszników do wyjścia z Babilonu. Zdecydowana niecierpliwość, jaką możemy obserwować w teologii pierwszych adwentystów, została złagodzona w późniejszych latach działalności Ellen White. Być może odkrycie, że Pan Jezus był inkarnowanym Bogiem spowodowała taką różnicę w interpretacji. Innymi słowy, nas pogląd na temat Pana Boga powoduje znaczącą różnicę w naszej interpretacji konkretnych fragmentów Biblii.

5. **Cierpliwy Bóg: klucz do zrozumienia Biblii.** Jeżeli Pan Jezus jest najwyraźniejszym objawieniem Boga, to cierpliwość staje się głównym elementem boskiego charakteru. W jaki sposób możemy więc zrozumieć te trudniejsze tematy w Biblii, zwłaszcza w ST, jeżeli Pan Bóg jest taki jak Jezus? Możemy je tylko zrozumieć przez patrzenie na Boga, który cierpliwie toleruje ludzi i pragnie dotrzeć do nich tam, gdzie się znajdują, starając się ich raczej pozyskać, a nie przymusić.

6. **Cierpliwość w Wielkim Boju.** W teologii adwentystycznej zdecydowanie poskreślamy ideę, że Pan Bóg cierpliwie czeka, aby główny problem Wielkiego Boju pomiędzy dobrem i złem stał się jasny. Taki model prezentowany w księdze Hioba. Mówiąc krótko mamy wiele powodów, aby potwierdzić, że cierpliwość jest istotnym elementem owocu Ducha i posiada kluczowe znaczenie w katalogu cech miłości w 1Kor 13 – „Miłość jest cierpliwa”.

Opracował Janek Pollok (na podstawie E.Allen, The Meaning of Patience)